Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Рік видання 4-й

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

№ 23 (92)
19 листопада 1959 року
ЧЕТВЕР
Ціна 15 коп.

ПЕРША ЗУСТРІЧ

Дуже цікаву справу розпочали студенти нашого інституту. Це — дружні взаємозв'язки з бригадами комуністичної праці. 31 жовтня відбулася перша зустріч студентів фізико-математичного факультету з передовими робітниками заводу «Ленінська кузня», а також — студентів III курсу педагогічного факультету (дошкільний відділ і I та II групи відділу спецпедагогіки) з однією з бригад комуністичної праці нашого міста.

Тепло зустріли студенти своїх друзів — передових працівників великих заводів. Такою ж щирою взаємністю відповідали і гості, які виступали на вечорі.

Невеликий концерт силами студентів фізико-математичного факультету захопив робітників. Його відкрила студентка 1 курсу Л. Козаченко, яка прочитала вірш Л. Ошаніна «Перший концерт». З задоволенням прослухали присутні пісні у виконанні квартету математиків 4 курсу, дует О. Гордієнко та С. Стадника, вокальної групи фізиків 4 курсу, художнє читання Н. Шевченка та В. Качановського.

Слід відзначити активну участь у проведенні цього вечора студентки Ліди Снєткової. Складені нею сатиричні куплети не раз переривалися оплесками глядачів. Велику допомогу подав нам старший лаборант кабінету креслення Л. Павлов, який супроводив грою на акордеоні майже всі номери учасників художньої самодіяльності. Ми йому, звичайно, вдячні, але, з другого боку, це свідчить про той факт, що ми мало використовуємо можливості наших студентів. Так, наприклад, ніякої участі у проведенні концерту не брали студенти III курсу, хоч такі з них, як С. Сивка, Ю. Сокирко, С. Стамбульська, могли б з успіхом виступити перед глядачами. Так само на I курсі є багато дівчат і хлопців, які брали активну участь в шкільній самодіяльності, мають непогані здібності, але не змогли виступити тільки тому, що не підібрали відповідного репертуару і музичного супроводу. В зв'язку з цим, бажано було б мати на факультеті керівника художньої самодіяльності, який багато б нам допоміг.

Крім того, цікавому починові заважали деякі інші прикрі недоліки. Треба сказати, що дехто з наших студентів поставився до зустрічі безвідповідально.

Насамперед, в аудиторіях, які відвідали гості, було багато сміття. Те ж саме спостерігалося і в коридорах. Педагогічний факультет, крім того, не забезпечив гостей гардеробом. Звичайно, це не позначилося на справі налагодження дружби з бригадами комуністичної праці, але краще було б, якби гості не намагалися не помічати цих неподобств, а наші студенти не прикривали цього витонченою делікатністю у стосунках. Надалі треба врахувати уроки цього вечора і більш сумлінно ставитись до такої відповідальної справи.

А. АБРАМОВА,
З. СМОЛЬСЬКА,
Л. МІРЕЦЬКА.

Щирі поздоровлення

На адресу дирекції, партійної, профспілкової і комсомольської організацій нашого інституту надійшли численні привітання в зв'язку з всенародним святом — 42 річницею Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Колектив студентів і викладачів вітають Київський обласний і Сталінський районний комітети Комуністичної партії України, міський відділ народної освіти, Республіканський комітет працівників освіти, вищої школи і наукових установ, президія обкому профспілки, консул Польської Народної Республіки Ванда Михалєвська. Надійшли поздоровлення від Кошицького (Чехословаччина), Вільнюського і Мінського педагогічних і Київських політехнічного, фінансово-економічного інститутів та інституту цивільного повітряного флоту.

Нових успіхів у справі виховання майбутніх вчителів радянської школи бажають нам студенти і викладачі Київського і Одеського державних університетів та багатьох педагогічних інститутів України — Одеського, Харківського, Чернігівського, Кишинівського, Луцького, Запорізького, Бердянського, Бердичівського і ін.

Велике спасибі організаціям і товаришам, що надіслали свої вітальні телеграми і листи. В свою чергу працівники нашого інституту, професорсько-викладовський склад, студенти гаряче вітають їх із 42 роковинами Жовтня, бажають їм успіхів у роботі та навчанні.

ПРИКЛАД ДЛЯ МОЛОДІ

Колектив нашого інституту нещодавно тепло поздоровив завідуючого кафедри психології Дмитра Федотовича Ніколенка з 60-річчям з дня народження та 40-річчям його науково-педагогічної діяльності.

Дмитро Федотович усе своє свідоме життя присвятив великій і почесній справі комуністичного виховання підростаючого покоління, підготовці педагогічних кадрів.

Трудове життя почав Дмитро Федотович дуже рано, працюючи підлітком на поміщицьких ланах від сходу до заходу сонця за мізерні копійки.

Справжнє щастя йому приніс Великий Жовтень.

Середню і вищу освіту здобув Дмитро Федотович тільки при Радянській владі. Учителювати почав у 1919 році в своєму селі. З 1927 року по 1930 рік навчався в аспірантурі при науково-дослідному інституті педагогіки.

З 1930 року і до цього часу тов. Ніколенко Д. Ф. працює в нашому інституті. За цей період він був деканом педагогічного факультету, а з 1952 року керує кафедрою психології.

З 1934 року Дмитро Федотович затверджений доцентом, а в 1948 році здобув учений ступінь кандидата педагогічних наук.

Перу Дмитра Федотовича належить біля 70 наукових праць. Він відноситься до тієї категорії психологів, для якої є близькими і важливими проблеми не лише психології, а й дошкільного виховання і початкового навчання, і спеціальної педагогіки.

Серед багатьох його праць особливе місце посідають наукові дослідження з психології процесів навчання, питання трудового виховання дітей і молоді та ряд інших.

Дмитро Федотович є співавтором двох важливих підручників з психології для педагогічних училищ і педагогічних інститутів.

Протягом багатьох років він невтомно віддає всі свої сили і кипучу енергію великій справі підготовці педагогічних кадрів.

Його відданість цій справі, повсякденна наполеглива педагогічна і громадська робота є прекрасним зразком для наших студентів — майбутніх учителів радянської школи, які несуть світло знань молодим поколінням будівників комунізму.

В особі Дмитра Федотовича ми завжди бачимо скромну, чуйну людину і в той же час зразок партійної принциповості, зразок того, як треба працювати і віддаватись з душею тій справі, яку доручає Батьківщина.

Д. ШЕЛУХІН,
декан педагогічного факультету.

Ним пишається факультет

Михайло Кириленко вчиться на четвертому курсі. Якщо сказати, що він відмінник навчання, активний громадський працівник, цього буде недостатньо. Важливо одне — Михайло завжди в рядах перших. Чи це на осінніх роботах в колгоспі, чи за студентською партою або на засіданнях наукових гуртків, де він член Ради наукового студентського товариства, чи на бюро комітету комсомолу інституту як член комітету — скрізь його знають як енергійну, просту і, разом з тим, принципову людину.

Хай не подумають товариші, що Кириленко вміє тільки керувати роботою інших, він сам — приклад, гідний наслідування. Михайло — капітан волейбольної команди фізико-математичного факультету, член баскетбольної команди. Ми пишаємося своїм товаришем.

Л. БІЛА,
Г. ВАСИЛЕНКО,
студенти 42 групи фізиків.

СПІЛКА ЖУРНАЛІСТІВ СРСР

З 12 по 14 листопада в Москві проходив з'їзд журналістів СРСР. Вперше журналісти нашої країни зібралися разом. Вони зустрілися в знаменний час — завершується перший рік семирічки. На цьому з'їзді вперше створена Спілка журналістів СРСР. Натхнена привітанням ЦК КПРС, величезна армія радянських журналістів, яка налічує в своїх рядах до 23 тис. чоловік, буде і надалі надійним помічником Комуністичної партії, берегтиме і множитиме ленінські традиції партійності й масовості радянської преси, віддаватиме сили справі боротьби за комунізм.

Наш комсорг

Ася Мамалига здавалася нам спочатку занадто строгою, витриманою, спокійною. Пізніше ми зрозуміли, що це не від замкнутості чи надмірних гордощів. Товариші по групі справедливо відзначають чималий кругозір дівчини, що набула вона сумлінною працею. Виявилось, що Ася завжди готова допомогти кожному студентові по групі, відгукується на цікаві починання товаришів, вміє разом з усіма працювати і веселитись. Тому й обрали ми її комсоргом нашого курсу.

За короткий час вона виявила себе зразковим організатором багатьох заходів. Разом з нею ми працювали на будівництві нового цирку і Палацу спорту. Під керівництвом Асі група вчасно провела підписку на книги, періодичні видання.

Коли в минулому навчальному році почалась практика в школі, вона взяла на себе керівництво гуртком російської мови учнів 5—7 класів. З цією роботою Ася справилася блискуче. Така вона скрізь, такою ми поважаємо її, нашого організатора і товариша.

Ж. ІЛЬНИЦЬКА,
Т. ДОБРОСОВІСНА,
студентки I групи III курсу мовно-літературного факультету.

Час не жде

Закінчилась перша половина ударного республіканського комсомольського двомісячника по збиранню металевого брухту. Студенти вузів та інших учбових закладів України широко розгорнули роботу по виконанню державного завдання — збиранню цінної сировини для металургійної промисловості.

На жаль, цього не можна сказати про комсомольців і молодь нашого інституту. Адже зібрано трохи більше 1 тонни металевого брухту! А якщо врахувати, що заплановано зібрати всього майже 20 тонн, то успіхи наші здаються надто мізерними. В цьому винуваті, насамперед, комсомольські бюро факультетів та самі комсомольці. Не розгорнуто широкої роз'яснювальної роботи серед студентів, не використовуються наявні можливості. Згадати хоч би те, що в інституті йде ремонт системи парового опалення. Залишки різних матеріалів від цього можуть бути з успіхом використані для здачі як металевий брухт.

Попереду майже місяць. Не зволікати, а з усією серйозністю треба віднестися до виконання важливого заходу ЦК ЛКСМУ. За роботу, товариші!

На фото: завідуючий кафедри російської і зарубіжної літератури доцент **Л. М. Карлов** вітає ювіляра.

Фото **М. Шуряка.**

ПОРЯДКОМ ОБГОВОРЕННЯ

А яка ваша думка?

Ми прийшли до інституту з райдужними мріями юності — горіти і не згорати, залишити в літописі історії інституту частину свого серця, юного запалу, енергії, а майбутнім учням понести набуті в інституті глибокі знання, стати людьми часу, а не спостерігачами.

Нас, студентів мовно-літературного факультету, привела в інститут любов до мови і літератури. Ми щасливі тим, що маємо можливість слухати лекції П. К. Волинського, І. І. Пільгука, Ф. С. Гріма, М. К. Бойчука та інших досвідчених викладачів. Лекції цих викладачів будять думку, вчать пізнавати життя, допомагають відчути в літературному творі прекрасне.

Багато прекрасного знайшли ми в інституті, все не перелічиш. Але чи виправдав інститут усі наші надії, як майбутніх викладачів мови і літератури? Мені здається, що ні.

Скільки часу відведено за навчальним планом на вивчення української літератури на III курсі українського відділу? На весь навчальний рік відведено 64 лекційні години. Хіба можна за такий обмежений час грунтовно простудіювати десятки творів великих майстрів художнього слова?

Учитель літератури повинен глибоко знати життєвий і творчий шлях письменника, знати всю його творчість, напам'ять навіть окремі місця з текстів, а не тільки програмні твори. Я вже не кажу про те, що треба мати уявлення і про творчість письменників, які не вивчаються за програмою. Але часу на поглиблене вивчення літератури немає.

На мовно-літературному факультеті відводиться багато годин на вивчення різних предметів, тільки якнайменше — на мову і літературу. Я іноді навіть ставлю перед собою таке питання: чому цей факультет називається мовно-літературним? Дуже загально характеризуються твори класиків, а з сучасної радянської літератури ми не одержуємо навіть достатньої інформації, бо перебуваємо в полоні інших предметів.

На першому курсі цілий рік вивчали загальну анатомію, різали жаб, замість того, щоб прослухати курс дитячої анатомії. Медиками ми не стали, а час загублено.

Два роки ми вивчали загальну і дитячу психологію, один рік педагогіку, пройшли практику в піонерському таборі, а на III курсі нам знову читають теоретичний курс в такому ж плані, тільки називається він інакше: методика виховання в школі-інтернаті. Замість того, щоб повторятися, краще було б ознайомитися з школою-інтернатом, з досвідченими педагогами в цій галузі. Зараз читається у нас курс історії педагогіки. Для студентів нашого факультету його можна було б прочитати у курсі загальної педагогіки. Адже педагогіку ми не читатимемо в школі. Для цього спеціально готуються студенти педагогічного факультету.

Саме тому немає на факультеті гарячих суперечок з приводу написання нового твору, немає диспутів, літературних конференцій. А чи відомі нашим студентам актуальні питання, які стоять зараз в центрі боротьби прогресивної і реакційної літератури світу? Чи відомі нам полотна наших художників—російських і українських,— не кажучи вже про полотна художників інших країн? Чи кожен з нас уміє дивитись і розуміти картину? І чи має право вчитель не знати цього?

У свій час деканат виділив вільний день, але організацію такого дня на факультеті не продумали. Такий день був би дуже корисним, коли б його уміло провести, заповнити потрібною роботою. На нашу думку, краще було б, якби кожна група планувала цей день із своїм агітатором та групоргом або ж проводила його згідно з загальноінститутським планом.

У такий день можна було б подивитися в музеї картини окремих художників і послухати про них докладну розповідь екскурсовода, чи відвідати у філармонії лекцію-концерт про Чайковського, зробити огляд літературного журналу.

В інший такий день можна було б послухати оперу або подивитись виставу і обговорити її. Скільки цікавих і необхідних знань набули б ми! Тут і праця і відпочинок. Ми не маємо права не йти в ногу з часом в галузі мистецтва і літератури, бо це наша кровна справа.

Очевидно, мені заперечать і скажуть, що це можна зробити самостійно, але ж для цього потрібен час, особливо для студентів російського відділу. А скільки його витрачають студенти (особливо першокурсники) на конспектування. Ніхто не займається таким питанням, як навчити конспектувати. І в результаті — стільки даремно витраченого часу. Всі добре знають, в тому числі і викладачі, що таке конспектування не виправдовує себе, але врегулювати це питання ніхто не пробує. Мовляв, на те ж ви і студенти, щоб конспектувати.

Є підручники (до того ж нові), є першоджерела, розробки з питань історії, політекономії, є з чого вчити. Є і конспекти лекцій, де викладені теж основні думки. Конспекти залишаються самі собою, а скільки затрачено на них часу?

Чому у нас в інституті є студенти, які не ходять на комсомольські збори, на лекції-зустрічі (які бувають дуже цікавими), чому на мовно-літературному факультеті, де навчається 400 студентів, тільки 25 осіб бере участь у літературному гуртку, чому на наших студентських вечорах немає гумору, сміху? Де ж той юний запал нашої молоді? У багатьох групах немає міцної, справедливої громадської думки. Мені дуже хотілося б почути думку інших товаришів з приводу піднятих вище питань.

В. ОПОЛЬСЬКА,
студентка III курсу українського відділу мовно-літературного факультету.

Редакція газети «За педагогічні кадри» просить викладачів, аспірантів, лаборантів, студентів виступити в обговоренні цікавих, але де в чому спірних питань, піднятих у статті студентки В. Опольської.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

Заходів вжито

У нашій газеті від 17 жовтня під рубрикою «Не пухом, а пером» була вміщена карикатура на студентів фізико-математичного факультету, які до цього часу не ліквідували академзаборгованості з окремих дисциплін.

Комсомольське бюро факультету розглянуло цю справу на одному із своїх засідань.

За рішенням бюро було винесено догану з попередженням студентам Верютіній, Арістархову, Ремізовській і попередження студентам Бородавці, Євсєєву, Мох, Андрющенко, Висоцькій, Стасюк і іншим, а також було повідомлено їх батьків про те, що у випадку несвоєчасної ліквідації академзаборгованості буде поставлено питання перед дирекцією інституту про відрахування цих товаришів зі складу студентів.

На засіданні бюро було також розглянуто питання про відвідування лекцій та самостійну роботу студентів факультету.

Деякі студенти, як Долгерт, Сафат, Роль, Мельник, з початку навчального року пропустили по 30 і більше годин.

Бюро ЛКСМУ винесло догани цим товаришам і попередження всім, хто мав прогули в кількості до 15 годин.

Як відзначалося на засіданні комсомольського бюро, самостійна робота студентів факультету значно поліпшилася. У більшості груп семінарські, практичні і лабораторні заняття проходять успішно. Так, цікаво проходять семінарські заняття з політекономії (викл. Рокитко) і діалектичного матеріалізму (викл. Семенчов) в 41 і 42 групах фізиків і математиків.

Як показали результати колоквіуму з математичного аналізу в 11 і 12 групах фізиків (викл. Шкіль), більшість студентів працюють добре, але є ще й такі, що одержали незадовільні оцінки.

До екзаменів залишилось не так уже й багато часу, отже, треба негайно братися за підручники і наполегливо готуватися до цієї відповідальної справи.

А. СЬОМИК,
студент IV курсу фізико-математичного факультету.

На фото: студентки **В. Мірошниченко, В. Костенко, Г. Самсоненко** (III курс педагогічний факультет, дошкільний відділ) за підготовкою до практики в дитячому садку з методики рахування, яка розпочнеться в другому семестрі.

Фото **М. Шуряка.**

Перше заняття

Майже два місяці ми слухаємо лекції з вступу до літературознавства. Нова, цікава для нас наука. Признатися, з великим нетерпінням чекали ми практичних занять з цього предмета. Професор П. К. Волинський заздалегідь дав нам завдання прочитати новелу О. Гончара «Сусіди» і, не використовуючи критичної літератури, цілком самостійно аналізувати на занятті твір. Прийшлося багато над чим подумати, бо з таким видом художнього аналізу в середній школі ми зустрічалися рідко.

Ось і заняття. О. Боровко хвилюється, але все ж впевнено, по-своєму розповідає про тему і сюжет новели, а В. Гринько пробує характеризувати образи твору. Правда, захопившись деталями, вона приходить до неправильного висновку: образ голови колгоспу Ониська Артемовича вийшов у неї негативним. Коротким, але змістовним, був виступ Т. Кравець. Вдумливо і слушно робить свої зауваження викладач, уважно слухають студенти.

Важливо, що вже на першому занятті розгорілася суперечка з окремих принципових питань у галузі художньої майстерності, що дуже сподобалося студентам. Виявилося, що мати свою власну думку при аналізі твору — справа нелегка, але без цього не може бути справжнього вчителя літератури. Ще з більшою серйозністю ми будемо готуватися до наступних занять.

І. ГОРОДИСЬКИЙ,
студент I курсу мовно-літературного факультету.

РОЗПОВІДАЮТЬ СТАРОСТИ КРАЩИХ ГУРТКІВ

Наймолодший на факультеті

Створення і широке застосування електронних математичних машин в останні роки — одне з найбільших досягнень людства. За своїм значенням його можна порівняти з використанням атомної енергії.

Заслуговує на увагу те, що всі схеми електронних обчислювальних машин створювались не конструкторами в повному розумінні цього слова, а саме математиками на основі математичної логіки.

Партія і уряд приділяють велику увагу виробництву математичних машин у нашій країні. З кожним роком в народному господарстві країни все більшої ваги набувають електронні обчислювальні машини, обізнання з якими стане через декілька років необхідністю для кожного вчителя математики.

В нашому інституті на фізико-математичному факультеті працює гурток математичної логіки та обчислювальних машин.

Він є одним з наймолодших студентських наукових гуртків на факультеті. Але за обсягом проведеної роботи, за актуальністю тем, над якими працюють члени гуртка, за своєрідною організацією роботи гурток став одним з кращих на факультеті.

З перших кроків своєї роботи члени гуртка зустрілись із значними труднощами. Адже ще й до цього часу в пресі не висвітлюється досвід роботи подібних гуртків, і ми поки що навіть не можемо знати, в яких педагогічних інститутах вони існують.

Незважаючи на все це, гурток під керівництвом кандидата педагогічних наук Я. В. Хромого досяг значних успіхів. Майже всі теми доповідей були пов'язані з демонструванням виготовлених релейно-контактних та лампових моделей для реалізації логічних зв'язок, які використовуються в електронних обчислювальних машинах.

Активну участь у виготовленні моделей брали студенти п'ятого курсу І. Шкляр, С. Карпуля, А. Осипова, студент другого курсу Г. Цейтлін та ін.

Три члени гуртка — С. Карпуля, А. Осипова, В. Молибог — успішно захистили курсові роботи на теми з математичної логіки.

В минулому навчальному році на четвертому курсі математичного відділу проводився спецсемінар з математичної логіки. На жаль, у цьому навчальному році на четвертому курсі такий семінар ще не відбувся жодного разу.

Робота гуртка тепер нерозривно зв'язана з його роботою в минулому навчальному році. Частина гуртківців одержала перед літніми канікулами теми для доповідей. Тому на першому ж засіданні гуртка, крім організаційних питань, була заслухана і доповідь. За два тижні перед цим члени гуртка мали змогу ознайомитися з літературою до опрацьованої теми. Це сприяє тому, що всі гуртківці беруть активну участь у обговоренні доповіді.

В гуртку працюють студенти всіх п'яти курсів. Завдяки цьому на початку навчального року в нас не стояло гостро питання про поповнення складу гуртка.

Тепер члени гуртка, поряд з темами в плані математичної логіки та обчислювальних машин («Півсуматор і суматор, їх функціональна і повна схеми», «Перекладна машина Троянського» та ін.), працюють над складним завданням, а саме: виготовленням трьохрозрядного суматора — однієї з головних складових частин сучасної електронної обчислювальної машини.

І. ГОЛИК.

Остання практика п'ятикурсників

★ ★ ★ ★ ★

Закон про школу в дії

Педагогічна практика — завжди є важливою подією студентського життя, найбільше ж вона хвилює студентів V курсу, які вперше стають на робоче місце вчителя, остаточно відшліфовують свої знання, вміння та навички, перевіряють свою готовність до самостійної роботи в школі.

У цьому році педагогічна практика набула особливого значення. Відповідно до настанов XXI з'їзду КПРС та Закону про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в СРСР вона поставила студентів у звичайні умови роботи радянського вчителя, дала простір для виявлення особистої ініціативи студентів, для виховання в них самостійності, винахідливості, вміння свідомо розв'язувати складні педагогічні питання, знаходити правильний вихід у складних випадках шкільного життя.

Всі студенти V курсу українського відділу відбували практику в школах-інтернатах як учителі української мови та літератури і вихователі шкіл-інтернатів. Студенти російського відділу проходили практику як учителі російської мови та літератури і співів.

Наші практиканти поставилися до своєї роботи з великим почуттям відповідальності.

Треба сказати, що студенти виявили в цьому багато творчої винахідливості, свіжих думок, молодечого завзяття. Вони наполегливо шукали нових методів проведення уроку, спрямованих на збудження інтересу в учнів, на виховання їх мислення, уяви, на прищеплення їм навичок самостійно перемагати труднощі навчання. Уроки студентів Малевої (Обухів), Єрмольчик (Димер), Сапсай (київська школа-інтернат № 1), Берегової (Охтирка), Племенюк (Боярка), Голик (Запоріжжя), Шеремет (Житомир) і багатьох інших надовго залишаться в пам'яті учнів. Це відзначають педагогічні ради шкіл, де проходила практика, про це говорять і самі учні.

Дуже багато зробили студенти в галузі виховної роботи. Тут їх ініціатива й винахідливість справді були невичерпні. Політінформації, виховні бесіди на найрізноманітніші теми, відвідування музеїв, культпоходи до кіно й театрів, обговорення книжок, кінофільмів, творів живопису, слухання музики — скрізь працювали наші практиканти. Вони відчутно допомогли школам в організації різноманітних гуртків (літературних, драматичних, співочих, хореографічних).

Під час практики студенти не тільки вчилися у старших учителів, але й самі принесли в учительські колективи багато нового.

Ф. БУГАЙКО,
керівник практики.

Працюймо ще краще

У великому промисловому районі міста, Дарниці, недалеко від нової великої площі, що лише народжується і забудовується і яка вже носить горде ім'я — Ленінградська, — стоїть красивий чотириповерховий будинок з великими вікнами, світлими кімнатами і гомінкими коридорами. Це — середня школа-інтернат № 4, де постійно перебувають на практиці студенти нашого інституту.

Знаючи специфіку роботи студентів нашого інституту, керівництво школи довірило нам, студентці М. Горовенко і мені, відповідальну і почесну справу: самостійне викладання у старших класах української мови і літератури. Ми намагалися зробити все, щоб уроки проходили методично правильно, на високому ідейному рівні, щоб доходливо і цікаво подати новий матеріал, поглиблюючи і закріплюючи знання учнів. І як приємно було спостерігати, коли після цікавого, емоційно поданого уроку учні менше часу витрачали на самопідготовку, заощаджуючи його для виконання суспільнокорисної роботи, участі в гуртках, для читання і ін. Недоліки в нашій роботі вчасно помічалися і гостро критикувалися завучем школи, вчителями і вихователями, які з нами працювали.

Активну участь брали ми і в повсякденному житті школи.

Випуск стінних газет і «Куточків учня», ілюстровані бесіди — «Про дружбу і товаришування», «Радянська космічна ракета на Місяці», «10-річчя КНР»; екскурсії в ліс, зоопарк, на Виставку передового досвіду в народному господарстві УРСР; демонстрація кінофільмів на літературні, історичні і географічні теми; літературно-музичний вечір старших класів, присвячений «Слову о полку Ігоревім», і загальношкільний сатиричний «Вечір Крокодила»; піонерські і класні збори; підготовка до святкування 42-ої річниці Жовтня; зустрічі з батьками; додаткові заняття з учнями; участь у педрадах і нарадах учителів та вихователів і в методичному об'єднанні і, нарешті,— вже в порядку обміну досвідом,— виступ перед завучами шкіл-інтернатів України — такий загальний обсяг роботи, проведеної нами в школі в позаурочний час.

Зараз у школу на практику прийшли студенти 4-го курсу. Хочеться побажати їм працювати якомога краще, наполегливіше, щоб виправдати ту високу оцінку, яку дали нашій роботі вчителі і вихователі, дирекція школи на засіданні педагогічної ради.

Виступаючи на засіданнях педагогічної ради, керівник практики Ф. Ф. Бугайко щиро дякував від імені дирекції, викладачів і студентів інституту педколективу школи за зразкову організацію практики і велику допомогу студентам.

— Ми і надалі,— сказав він,— будемо разом з вами готувати кадри для нашої школи, яка стоїть на новому етапі, виконує нові великі завдання.

Хочеться додати від себе: так, тільки в тісному зв'язку інституту з школою можна виростити зрілих педагогів, справжніх майстрів своєї справи.

А. ПРОКОПЕНКО,
студент V курсу мовно-літературного факультету.

Приїжджайте до нас вчителювати

З такими словами прощалися з нами учні і учителі Демидівської середньої школи. Важко було розлучатися з ними: ми звикли до школи, полюбили дітей, відчуваючи себе повноправними членами дружного педагогічного колективу.

Проте успіхи до нас прийшли не відразу: нелегко було оволодіти методикою проведення уроку, не одразу налагодилась справа з дозуванням часу, виникали труднощі у взаєминах з учнями. Перебороти ці труднощі у великій мірі допоміг нам Володимир Олександрович Хелемендик, талановитий, з великою ерудицією педагог. Він віддавав нам весь вільний час, детально аналізував проведені нами уроки, вказував на недоліки і накреслював шляхи до їх подолання. Добре було б, якби наш інститут мав на увазі таких педагогів і посилав на практику студентів саме до них.

В останні дні чверті ми відчували себе значно впевненіше, але, на жаль, практика закінчилась. У зв'язку з цим ми хотіли б, щоб термін практики у майбутньому було збільшено принаймні до півроку.

Учитель - словесник, їдучи працювати на село, приносить з собою в школу не тільки знання з свого предмета, але й загальну культуру. Тому бажано, щоб інститут нам давав більше знань не тільки з спеціальних дисциплін — літератури і співів, — але й з музики і живопису.

Учителеві в школі доводиться виконувати велику громадську роботу: читати лекції на різноманітні теми, проводити бесіди з колгоспниками. У зв'язку з цим нам необхідно мати чималі знання з суспільних дисциплін, розбиратись у міжнародній обстановці. Немалу роль у школі, на уроках, в іншій роботі відіграє вміння добре володіти мовою та навички виразного читання. Тому бажано було б у навчальному процесі інституту більше уваги приділити такому предметові, як виразне читання. Конче необхідно також, щоб студенти захищали практику в школах, на засіданнях педрад, де може бути дана найбільш об'єктивна оцінка нашій роботі.

І. ВЕНЕРАЛОВА,
Я. ДУБЕНКО,
А. КРУШ,
студенти V курсу російського відділу мовно-літературного факультету.

Велике спасибі

Студенти III курсу фізико-математичного факультету з 5 жовтня по 5 листопада проходили виробничу практику на Дарницькому вагоноремонтному заводі. В цей період колектив підприємства, виконуючи рішення липневого Пленуму ЦК КПРС по впровадженню автоматизації технологічних процесів, готував до пуску один з найбільших у місті конвейєрів по ремонту рухомого складу.

В зв'язку з великим обсягом робіт на конвейєрі заводові потрібні були слюсарі. Студенти Бельдій, Бурфан, Бичков, Тетянчук, дізнавшись про це, вирішили допомогти заводові і пішли на цю складну роботу. Разом з колективом цеху нової техніки вони успішно справилися з дорученою справою. Монтаж конвейєра було закінчено до 42 роковин Жовтня.

Колектив цеху виносить подяку практикантам, які брали активну участь у монтажі автоматичної конвейєрної лінії.

ШАХАНОВ, начальник цеху,
ЗЮЗІН, парторг цеху,
БУЛАХ, заступник голови цехкому.

В школах-інтернатах

Два місяці ми працювали самостійно вчителями і вихователями в різних куточках України — Охтирці, Запоріжжі, Острозі та ін. містах.

Хочеться сказати, практика дала нам багато корисного, допомогла глибше вникнути в специфіку роботи вчителя, ознайомитися з особливостями роботи шкіл-інтернатів.

П'ятнадцять студентів нашого курсу були на практиці в місті Запоріжжі. Керував цією групою досвідчений методист доцент Б. М. Кулик.

Перші дні ми проходили пасивну практику, знайомилися з учнями. Признатися, навіть страшнувато було, але не тому, що нам інститут дав мало знань. Нас хвилювало інше — саме виховна робота: чи справимось, чи зможемо стати порадниками для вихованців. В інституті ж про виховну роботу серед учнів шкіл-інтернатів прочитано дуже малий цикл лекцій. А тому дуже цінним є те, що практика на п'ятому курсі розрахована на цілу чверть. Тепер процес виховної роботи ми знаємо добре. Наші студенти провели велику виховну роботу, повністю віддаючись їй. Так, багато було організовано цікавих диспутів, наприклад, по книзі Бойченка «Молодість» (А. Дадюк, 8 клас), по книзі «Вітер в обличчя» Руденка (М. Кремпова, 10 клас), по повісті «Честное комсомольское» А. Кузнецової (Н. Філіпська).

Уміло організовували і трудову діяльність учнів студенти О. Нестеренко, Ж. Сергієнко, М. Кремпова (самі працювали разом з учнями: садили виноград, впорядковували подвір'я школи тощо). З метою вибору професії для старшокласників були організовані екскурсії на заводи, під час яких учні розмовляли з передовими робітниками, цікавились роботою підприємства.

Цікаво проходило і дозвілля вихованців. Прекрасні вечори художньої самодіяльності організовано студентами Л. Фалінською, А. Дадюк та ін.

І тут ми відчули, як для нас, вихователів шкіл-інтернатів, необхідні знання з музичної грамоти. А в інституті нам таких знань не дали, так само як нічого не навчили з домоводства, хоча цей предмет ми будемо викладати в школах-інтернатах.

К. ГОЛИК,
студентка 5-го курсу українського відділу

Картинки из практики

— Какие были враги у Киевской Руси?

Голоса с мест: печенеги, половцы, фашисты.

* * *

— Напишите 689 в творительном падеже.

— Цифрами?

* * *

1-й урок.

Учитель: — Калики (перехожие) шли по деревне и дали Илье Муромцу святой воды, от которой он исцелился.

2-й урок.

Ученица: — Шли по деревне проходимцы и излечили Илью Муромца.

* * *

Первое знакомство з классом. Студент записывает учеников по фамилиям. Для памяти. Входит учитель. Обращается к первому на парте: — Ну, ты, ласточка, скажи! Практикант быстро пишет: «1-я парта справа — Ласточкин».

* * *

Итак, Игорь был честолюбив. Не путайте с чистоплотным.

* * *

Студентка волнуется. Зеленые круги перед глазами. Ведет диктант. Судорожно вышагивает по классу. Подходит к задней парте. Гладит по голове.

— А ты почему не пишешь?

Вдруг ощущает лысину. Класс ничего не видел.

* * *

Скифы доили буйволиц и давали каждому по бутылке.

* * *

К вопросу об эволюции:

Учитель: — Что же дальше будет с ростовщиками?

Ученица: — Они... они превращаются в банки.

(«За педагогические кадры», Московский педагогический институт им. В. П. Потёмкина).

Студентські *усмішки*

У 56 АУДИТОРІЇ ДАВНО ПОЧАЛАСЯ ЗИМА

Вітрів зими суворої,
Морозів найміцніших
Не боїмося — ні!
Бо ми в аудиторії
Плащів і пальт навішали
На кожному вікні.

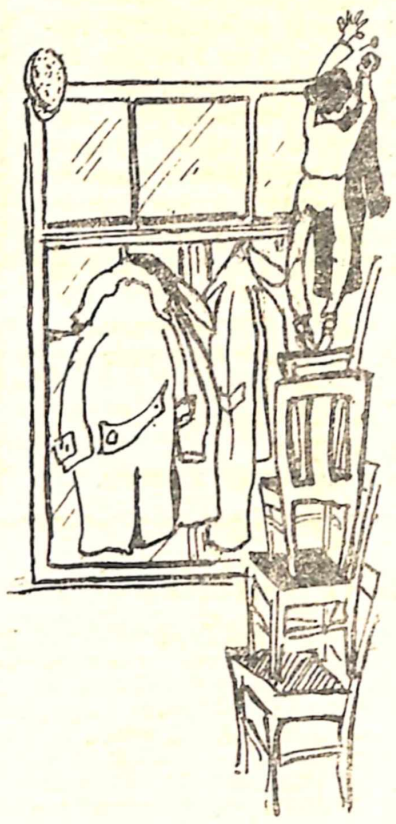

СТУДЕНТИ-ЧЕРГОВІ, ЯК ПРАВИЛО, «НЕ ПОМІЧАЮТЬ» СВОЇХ ТОВАРИШІВ, ЯКІ ЗАПІЗНИЛИСЯ НА ЛЕКЦІЇ

Запізнилися студенти,
П'ять, десяток, більше —
Дивляться чергові:
— Це не мого факультету,
(Кожен себе тішить).
І — бувай здоровий.

...Може то з технологічного,
Чи з університету,
Чи з політехнічного??
...А з педагогічного?
Де там!!

ІГОРЕВІ ТРУХІНУ

Твій свист на інститутській сцені
Ми називаємо художнім —
І аплодуєм гречно.

А от коли ти у натхненні,
У коридорі кожнім
Свистиш — це некультурно
Безперечно.

В гуртожитку № 2 (Гоголівська, 39) часто програються на патефоні пластинки з потворними мелодіями.

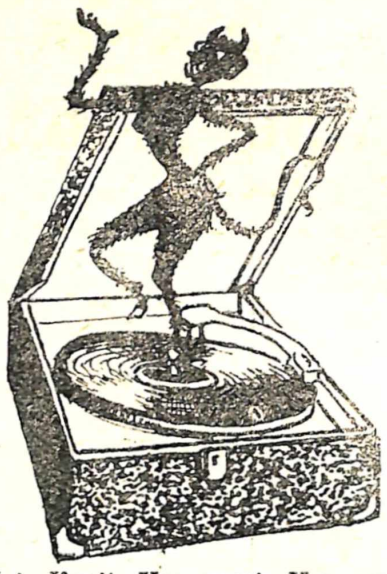

Ме! Куві! Хрю-хрю! Няв-няв!
Подивлюсь — заверну...
Чи в звіринець я попав,
Чи, може, на ферму.
Хоч бери та утікай —
Тьху, нечиста сила!
Звідки ж музика така
Тут у нас з'явилась?

В ЇДАЛЬНІ

Черга йде до каси знову —
Не пройдеш у двері,
Хоч бери й сиди в їдальні
Прямо до вечері.

Текст Г. Приходька, І. Поліщука, О. Петренка; мал. Л. Павлова.

СПОРТ

Розиграш закінчено

Зустріччю чоловічих команд педагогічного і мовно-літературного факультетів закінчилися змагання на першість інституту з баскетбола. Перше місце серед жіночих і чоловічих команд зайняли дружні колективи фізико-математичного факультету, які виграли всі зустрічі.

Жіноча команда мовно-літературного факультету, яка вперше програла команді фізико-математичного факультету, вийшла на друге місце. Основна причина її невдач виявилась у нерівноцінності складу. Тільки Г. Павлова виділялася цілеспрямованою, енергійною грою. М. Кот грала значно нижче своїх можливостей, причиною чого є недостатнє попереднє тренування перед змаганнями.

На зустрічі чоловічих команд, яка вирішила долю третього місця, стався неприємний інцидент. Зустрілися представники мовно-літературного і фізико-математичного факультетів. Більше шансів на виграш було на боці першої команди, але вже на 33 хвилині один із її кращих гравців І. Трухін почав бійку, за що був суддею виведений з поля. Команда програла зустріч. Недисциплінованість виявилась і в командах педагогічного та фізико-математичного факультетів — частими були неявки спортсменів на змагання.

Найкращими баскетболістами серед дівчат виявили себе Г. Павлова, В. Череп, А. Юкша, серед хлопців — М. Кириленко, В. Дровозюк, В. Криволапов.

Ю. ЮЦЕВИЧ,
голова секції баскетбола.

НАМ ПИШУТЬ

Наші враження і побажання

На початку навчального року до Київського державного педінституту ім. Горького разом з студентами приїхали і ми, викладачі співів семирічних і середніх шкіл.

З перших днів почались цікаві заняття. Кожен намагався не пропустити жодного слова педагога, адже ці знання потрібні для нашої практичної діяльності в школі. Педагоги намагалися дати нам якомога більше знань, потрібних в роботі вчителя. Ми від душі дякуємо всім працівникам кафедри за їх допомогу в нашій роботі.

Учасники курсів виявили побажання, щоб слухачам курсів було надано змогу більше спостерігати практичних уроків у школах м. Києва, глибше вивчати хорові пісні для школи, мати змогу практично диригувати виконанням музичних творів хоча б серед своїх товаришів.

І. ГРИНЬ.

СЕРЦЕ ПОЕТА

(До 70-річчя з дня народження Остапа Вишні)

«...Він органічно поєднує в своїй творчості новий, соціалістичний зміст з глибоким національним характером. Це — український письменник передусім, український у своїх пейзажах, у своєму лукавому й добродушному гуморі, у своїй далеко не добродушній сатирі, у своїй ласкавій і соромливо-ніжній ліриці». Так влучно визначив М. Т. Рильський яскраву своєрідність таланту Остапа Вишні.

Нев'януча свіжість слова Остапа Вишні пояснюється тим, що всім своїм корінням творчість видатного українського гумориста й сатирика сягає в глибину народного життя. Його чарівно-неповторні перлини-усмішки, що так і сяють відблиском щедрої душі нашого народу, його гнівні сатиричні оповідання — памфлети, його поетичні пейзажні малюнки невіддільні від багатющої скарбниці українського фольклору.

Вже з перших своїх кроків у великій літературі Павло Михайлович Губенко присвячує свій талант боротьбі за щастя народу. Нищівне бичування інтервентів і їх ставлеників, засудження приватновласницьких пережитків, висміювання міщанства, шкурництва, релігійних забобонів — такий далеко не повний діапазон творчості сатирика. І в той же час Остап Вишня може писати тепло, світло, сонячно, коли мова йде про наших звичайних, скромних трудівників.

Про що б не писав Остап Вишня, скрізь — у «Ярмаркові» і «Зенітці», в «Запорожцях» і «Мисливських усмішках» — виступає він справжнім чарівником іскрометного українського слова, володарем сміху. Його мова музикальна, чиста, ніби перемита, що грає барвами народної фразеології й ідіоматики, з невичерпним лексичним запасом, є справжнім зразком для молодих літераторів. Неповторне його письмо — одночасно гумористичне й лірико-поетичне — якнайбільш глибоко розкриває душу нашого народу. І в цьому — справжня народність творчості Вишні.

Йому було б сьогодні тільки сімдесят... І хоч уже три роки, як пішов він із життя, але зримо бачиш його — ласкаво усміхненого, з розумними допитливими очима. Він живе і житиме вічно у безсмертних своїх творіннях.

П. ХРОПКО,
кандидат філологічних наук.

НАД РОССЮ

Листячко-сльози жовтобагряні
Верби роняють на воду,
Сірі, тремтливі пасма туманів
Літа закрили вроду.

Човен проплине ледве помітно,
Тьмяно поблискують весла;
Шелест розтрушують сиві мітли
В темні, широкі плеса.

Ніжним, прощальним привітом
Сонце відбилося в хвилі;
Ось і рибалка, натхненням зігрітий.
Тиша. Лози над ним похилі.
В'януть, жовтіють пізні отави,
Верби сумують над Россю;
Парус здіймає, впевнено ставить
Горда красуня-осінь.

О. ПЕТРИК.

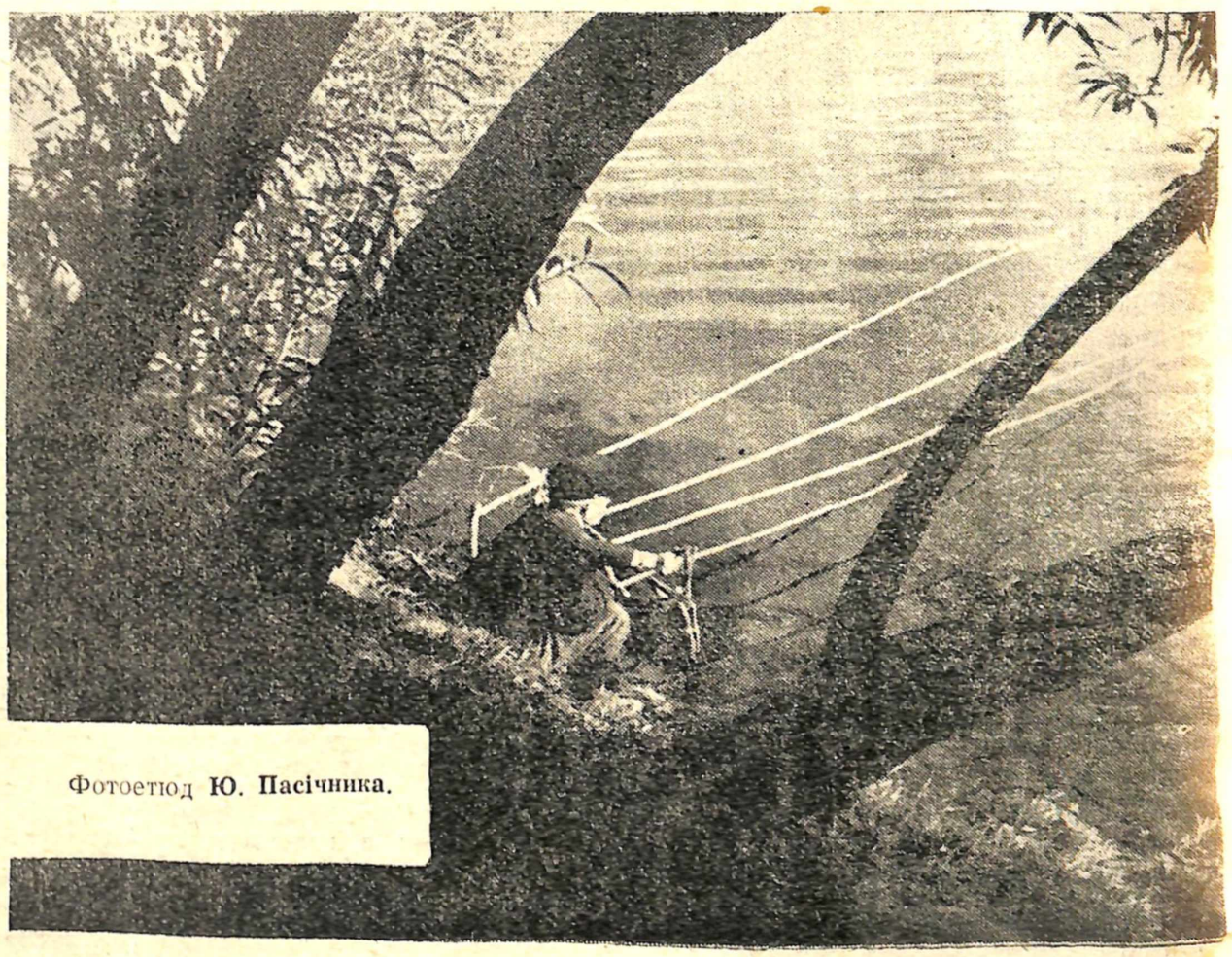

Фотоетюд Ю. Пасічника.

БФ 21451. Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, тел. 5-21-21, дод. 43. Друк. КДПІ, Франка, 44. Зам. 885—1000. Редактор О. КАРДАШ.